

Organisation for Security and Co-operation in Europe MISSION IN KOSOVO

Strategija za Pravosuđe

U ovoj strategiji u oblasti pravosuđa istaknut je višestrani pristup u rešavanju izazova i problema sa kojima se suočava sistem krivičnog pravosuđa. Poznato je da su u nekim razmotrenim oblastima takve inicijative u fazi razmatranja. Međutim, proces po kome se zakonodavne, političke i proceduralne izmene vrše u sistemu krivičnog pravosuđa nije formalno izložen niti ima osnovu u kratkoročnom i dugoročnom planu. Tekući pristup pitanjima u oblasti sistema krivičnog pravosuđa bez konkretne nadgradnje veoma ograničava delotvornost preduzetih inicijativa i često dovodi do neuspeha u realizaciji svrsishodnih promena. Inicijative radi promena često se vode na jednom nivou ne uspevajući da, uz maksimalno korišćenje ograničenih sredstava, obuhvate i druge neophodne aspekte da bi izmene i mere imale uspeha.

Priznaje se i dalje činjenica da je izgradnja pravičnog i delotvornog pravosudnog sistema ključno pitanje za uspeh misije UNMIK-a. Stvaranjem novog stuba u kome je zajedno ustanovljena policija UNMIK-a i Administrativno odeljenje pravde (AOP) priznata je potreba za većom koordinacijom, razvojem politike i sveobuhvatnim i efikasnim sprovođenjem strategije u oblasti pravosuđa. Razvoj zajednice u kojoj se poštuju vladavina prava i ljudska prava zahteva da zakonodavstvo, pravosudni i organi za sprovođenje zakona, kao i politika u oblasti krivičnog pravosuđa ne budu proizvoljni već predvidljivi, transparentni, dosledni i principijelni. Imajući na umu ovaj sveobuhvatni pristup predložene su sledeće višeslojne mere.

I. STRUKTURE ZA OSTVARENJE KOHERENTNE I DUGOROČNE STRATEGIJE U OBLASTI PRAVOSUĐA

Jedno koordinaciono telo na najvišem nivou u okviru UNMIK-a treba da nadgleda i vodi razvoj pravila u krivičnom pravosuđu, zakonodavstvu i reformama sa ciljem da obezbedi efikasan i koherentan pristup pitanjima krivičnog pravosuđa.

Formalizacija procesa i struktura u sledećim oblastima:

- proces izrade Zakonodavnog Okvira
- Administracija Pravde i Efikasna Policijska Služba: AOP i Policija UNMIK-a
- Savetodavni Odbori za Sisteme za Podršku Pravosuđu i Izgradnju Kapaciteta
- Odgovornost: Kosovski Savet za Pravosuđe i Tužilaštvo

- Glavni tokovi koordinacionog i konsultacionog rada sa lokalnim stručnjacima i faktorima u sistemu krivičnog pravosuđa u ove strukture i procese.

II. KOORDINACIONO TELO ZA PRAVILA, ODGOVORE I RAZVOJ: Savetodavna Grupa za Krivično Pravosuđe

Treba ustanoviti savetodavnu grupu za krivično pravosuđe (SGKP) kojom bi predsedavao ZSPGS, a koja bi davala odgovore u vezi slučajeva koji podležu izvršnim nalogima, opštih trendova, politici i zakonodavnim pitanjima. Ova grupa bila bi direktno povezana sa SPGS i sastojala bi se od kvalifikovanog osoblja UNMIK-a, koje ima iskustva u krivičnom pravosuđu. SGKP treba prvenstveno da se sastoji od organizacija, kancelarija i odeljenja koja se bave pitanjima krivičnog pravosuđa, kao što su Komesar Policije UNMIK-a i Rukovodilac AOP, Direktor Kosovske Policijske Škole (KPŠ), Odeljenje OEBS-a za Ljudska Prava i Vladavinu Prava, Kancelarija Pravnog Savetnika (KPS) pri SPGS i KFOR, koji zajedno treba da obezbede koherentni i koordinisani odgovor i da razvijaju sveobuhvatni pravosudni sistem.

A. Nadgledanje i Smernice

SGKP bi formalizirala tekuće inicijative u vezi pitanja krivičnog pravosuđa i redovno se sastajala radi razmatranja i koordinacije politike i razvoja u oblasti zakonodavstva. Kada razmatra rad u multidisciplinarnim oblastima razvoja krivičnog pravosuđa, SGKP bi pozvala rukovodioce odgovarajućih organizacija ili odeljenja da prisustvuju sastanku, kao što su rukovodilac UNICEF-a, rukovodilac Odeljenja za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu ili rukovodilac UNHCR-a.

i. Zakonodavni Okvir

Formalni proces zakonodavnog razmatranja koju bi vršila SGKP trebalo bi da obezbedi da zakonodavna reforma bude koherentna i delotvorna, da takva reforma bude u skladu sa standardima ljudskih prava i da lokalni stručnjaci razmotre reformu sa stanovišta politike o privremenom i dugoročnom razvoju zakonodavstva.

ii. Administracija Pravde i Efikasna Policijska Služba

Radeći u okviru nove konsolidovane strukture SGKP usavršile bi se administrativne i operativne dužnosti AOP i policije UNMIK-a u oblasti sistema krivičnog pravosuđa. U ovom dokumentu date su preporuke za prioritetni administrativni i operativni razvoj u okviru relevantnih organizacija. SGKP će i dalje nastojati da obezbedi da se razvojna politika u sistemima za podršku pravosuđu i stručnom usavršavanju, kao i u oblasti zakonodavne reforme sprovodi preko AOP-a i policije UNMIK-a.

iii. Sistemi za Podršku Pravosuđu i Izgradnja Kapaciteta

Rad *ad hoc* radnih i operativnih grupa i odbora u vezi davanja multidisciplinarnih i koordinisanih odgovora na pitanja iz krivičnog pravosuđa treba formalno da se poveri savetodavnim pododborima koje će nadgledati i voditi SGKP. Ova sekundarna savetodavna tela imala bi zadatak da formulišu opsežne radne planove za efektivno sprovođenje zakonodavnih i političkih promena. Pododbori bi radili redovno i dugoročno,

nastavljajući rad na razvoju političkih ciljeva i inicijativa, a takođe mogu obezbeđivati sredstva i podršku donatora za pojedine projekte ili inicijative radi rešavanja određenih pitanja u ovoj oblasti. Tamo gde u ovom trenutku nedostaju kadrovi za razvoj sistema za podršku krivičnog pravosuđa, SGKP bi odredila osoblje iz UNMIK-a i ostalih organizacija radi obrazovanja pododbora.

Pritvori na Bazi Izvršnih Naloga

SGKP bi izradila pravila i postupke na osnovu kojih bi se dati slučaj smatrao kao pritvor na bazi izvršnog naloga da bi se obezbedilo da se ovakva ovlašćenja koriste kao poslednje sredstvo kada su sva druga sudska sredstva iscrpljena i da se svi slučajevi izvršnih naloga o pritvoru ocenjuju na osnovu trokrakog testa. U sledećem tekstu date su preporuke za pravila i postupke o izdavanju izvršnog naloga za pritvor:

- Da se obezbedi transparentnost pri korišćenju izvršnih naloga o pritvoru, SGKP bi dala ovlašćenja za izdavanje i distribuciju trokrakog testa za sudije, tužioce i advokate.
- Sama SGKP treba da odredi da li postoji dovoljno dokaza na osnovu kojih dati slučaj zadovoljava svaki zahtev u okviru trokrakog testa. Samo oni slučajevi koji ispunjavaju zahteve ovog testa uzeće se u razmatranje radi davanja preporuka SPGS-u za izdavanje izvršnog naloga o pritvoru. Većinsko prisustvo međunarodnih sudija u datom slučaju trebalo bi da eliminiše svaku potrebu za izdavanjem izvršnog naloga o pritvoru, pošto ne bi postojao treći uslov.
- U izvršnom nalogu o pritvoru treba da se navede osnova za ovu odluku; to jest, potrebno je posebno izložiti osnovu kojom je svaki deo testa zadovoljen. Ovakvi nalozi o pritvoru treba odmah da se dostave pritvorenomu i njegovom braniocu.
- Sve izvršne naloge o pritvoru trebalo bi automatski da može da pregleda sudsko veće sastavljeno isključivo od međunarodnih sudija na predlog pritvorenika, u skladu sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima.

Konsultacije i Uključenje Lokalnih Stručnjaka

SGKP bi redovno razmatrala razvojna pitanja, zakonodavne i političke inicijative sa lokalnim organima u oblasti krivičnog pravosuđa. Posebno, ona bi se redovno sastajala sa predsednikom Vrhovnog suda Kosova, Predsednicima Okružnih Sudova i Šefovima Tužilaštava.

III. ZAKONODAVNI OKVIR: Standardizacija Zakonodavnog Procesu za Proglašenje Uredbi

Sve zakonodavne inicijative u vezi krivičnog pravosuđa treba da nadgleda SGKP u toku njihove izrade i razvojne faze. Kada se izradi nacrt, on treba da prođe Odbor za Razmatranje Ljudskih Prava, a Zajedničko Savetodavno Veće za Zakonodavna Pitanja

(ZSV) će onda izvršiti reviziju nacrtu sa političke tačke gledišta imajući u vidu privremenu i dugoročnu zakonodavnu reformu. Kada budu prevedene, nove uredbe bi bile dostavljene SPGS-u radi proglašenja, a SGKP bi obezbedila delotvorne mehanizme za distribuciju. Ovaj proces trebalo bi da se ubrza tamo gde je to neophodno.

A. Formalno Razmatranje Nacrta Uredbi u vezi Krivičnog Pravosuđa

Svi savetodavni pododbori SGKP, Policija UNMIK-a, KPS, i AOP dužni su da obavestavaju SGKP u vezi zakonodavne reforme, vremenskom okviru za reformu u planu za delotvorno sprovođenje novog zakona.

Svi nacrti uredbi u vezi krivičnog pravosuđa treba da budu praćeni zakonodavnom istorijom, u kojoj se objašnjava predmet i svrha zakona i daju objašnjenja o uticaju novog zakona na tekući važeći zakon, tako što se pominju članovi zakona koji su ukinuti ili izmenjeni.

Svi nacrti uredbi treba da budu praćeni planom izvršenja, u koji je unet spisak svih administrativnih direktiva, politika i postupaka, sudskih dopisa i ostalih dokumenata koji su neophodni za efikasno sprovođenje novog zakona.

B. Odbor za Razmatranje Ljudskih Prava

SGKP bi vršila distribuciju **svih** nacrtu uredbi iz oblasti krivične pravde organima UNMIK-a za ljudska prava i relevantnim agencijama UN, da bi obezbedila da novi zakoni budu u saglasnosti sa standardima o ljudskim pravima.

Organi za ljudska prava u okviru misije UNMIK-a, uključujući i Odsek za Ljudska Prava (OLJP) pri SPGS, Odsek OEBS-a za Ljudska Prava i Kancelarija Visokog Komesara za Ljudska Prava (UNHCHR), Savetnik za Ljudska Prava Policije UNMIK-a, Odeljenje za Civilno Društvo i Dobro Upravljanje i Savet Evrope obrazovali bi Odbor za razmatranje ljudskih prava (ORLJP) koji bi imao zadatak da *ekspeditivno* razmatra sve nacрте uredbi u pogledu saglasnosti sa ljudskim pravima. OPLJP bi izdavao potvrdu o saglasnosti sa standardima o ljudskim pravima.

Kada se odbor formira, tekući nacrt uredbe o Pristupu braniocu bio bi odmah podvrgnut reviziji od strane ovog Odbora za Praćenje Ljudskih Prava.

C. Zajedničko Savetodavno Veće za Zakonodavna Pitanja

ZSV bi bilo zaduženo za ocenu i vođenje zapisa o napretku svih inicijativa za zakonodavne reforme u oblasti krivičnog pravosuđa. Ova struktura bi takođe bila konsultovana pre izrade konačnog nacrtu uredbi. ZSV bi takođe davalo savete u početnoj fazi u vezi saglasnosti bilo koje predložene uredbe sa nacrtom krivičnog zakona i zakona o krivičnom postupku.

SGKP bi zahtevala od ZSV da kreira politiku u vezi privremene upotrebe zakonodavne reforme u vidu Uredbi tako da bi ono davalo savete SPGS-u u vezi Uredbi koje će morati da se izmene ili ukinu kada se proglašni krivični zakon i zakon o krivičnom postupku. Takva politika bi omogućila da zakonodavna reforma u ovom trenutku neposrednije rešava pojedina pitanja i da istovremeno obezbedi da se zakoni ne dupliraju kada nacrti zakona stupe na snagu.

D. Prevedi i Dostavljanje

Nove Uredbe trebalo bi dostavljati SPGS radi proglašenja tek onda kada budu prevedene na sva tri zvanična jezika. Što se tiče priložene zakonodavne istorije, ne bi trebalo postavljati zahtev da ona bude prevedena na dan proglašenja. Ipak, ove istorije bi trebalo brzo da se prevedu čim uredba bude potpisana.

SGKP bi sprovela reviziju tekućeg sistema dostavljanja Uredbi od strane AOP sa ciljem da se obezbedi neposredno i direktno dostavljanje novih uredbi i njihovih istorija svim naimenovanim sudijama i javnim tužiocima.

Što se tiče branilaca, od Centra za Krivične Braniocce bi se u koordinaciji sa Kosovskom Advokatskom Komorom, tražilo da obezbedi neposredno dostavljanje novih Uredbi i njihovih istorija svim aktivnim braniocima.

III. DELJENJE PRAVDE I EFIKASNA POLICIJA

U sledećem tekstu date su preporuke za prioritete administrativne i operativne ciljeve AOP i Policije UNMIK-a u konsolidovanoj strukturi:

A. Naimenovanja i Plata

Potrebno je postaviti međunarodnog stručnjaka za javnog tužioca u Vrhovnom Sudu Kosova. Međunarodni tužilac bi bio ovlašćen da vrši razmatranje svih ratnih i etnički motivisanih krivičnih predmeta, kao i optužnica za genocid i, gde je to odgovarajuće, optužnice bi trebalo izmeniti ili odbaciti.

Potrebno je postaviti posebne sudije u Okružnim i Opštinskim Sudovima koji bi obrazovali grupu krivičnih sudija koji bi radili na predmetima nasilja u porodici, seksualnim delima u okviru porodice, krivičnoj zloupotrebi i zapostavljanju dece. Za ove teške predmete potrebni su sudije koje su posebno obučene za to i imaju osećaj za ove predmete kao i sudije za maloletnike.

Mandat imenovanja međunarodnih sudija i tužilaca trebalo bi produžiti na 12 meseci.

Trebalo bi povećati platu za lokalne sudije i javne tužioce, sudske patologe Instituta za Sudsku Patologiju, kao i za policajce KPS.

B. Pravila o međunarodnoj i lokalnoj podeli rada i Uredba 2000/64

Potrebno je razviti koherentan pristup za podelu rada između međunarodnih i lokalnih sudija i javnih tužilaca, gde bi bili obuhvaćeni načini da se poboljšaju radni odnosi i profesionalna stručnost. Na primer, timovi međunarodnih i lokalnih tužilaca mogli bi se efikasno iskoristiti za stručno usavršavanje lokalnih javnih tužilaca naročito u teškim predmetima kao što je gonjenje organizovanog kriminala.

Trebalo bi neposredno formalizirati kriterijume na osnovu kojih bi se razmatrali zahtevi na bazi *Uredbe 64*. Ove kriterijume potrebno je dostaviti braniocima preko Centra za Krivične Braniocce i Kosovske Advokatske Komore. Slično tome, ove kriterijume potrebno je direktno dostaviti i svim naimenovanim sudijama i javnim tužiocima.

Uz kriterijume treba da se priloži objašnjenje u vezi teksta i svrhe *Uredbe 64* radi boljeg razumevanja i saradnje po ovim pitanjima između međunarodnih i lokalnih faktora.

Treba da postoji formalni proces na osnovu koga bi se Predsednicima Okružnih Sudova i relevantnim lokalnim sudijama i javnim tužiocima dalo na znanje pod kojim uslovima mogu da odobre molbu na bazi *Uredbe 64* ili *Uredbe 2001/02*.

Ograničenje u vezi opsega *Uredbe 64*, naime da se ona ne odnosi na suđenja koja su već počela, trebalo bi da se razmotri i otkloni u svetlu činjenice da ono smanjuje efikasnost i uticaj u izvesnim slučajevima.

C. Vođenje Predmeta u Okružnim Sudovima

Treba ustanoviti proceduru za razmatranje svih predmeta u okružnim sudovima. U tom smislu potrebno je postaviti pomoćnika za vođenje predmeta u svih pet okružnih sudova koji bi radio na zakazivanju datuma suđenja i razmatranju istražnih saslušanja. Ovo lice bilo bi određeno i kao lice za kontakte sa braniocima.

Potrebno je ustanoviti razmatranje pred-sudskih saslušanja, koja će biti sprovedena u okviru određenog roka posle pokretanja optužnice. Na ovim saslušavanjima **predsedavajući sudija** sudskog veća bi, zajedno sa javnim tužiocem i braniocem, razmotrio dati predmet sa ciljem da identifikuje nerešena pitanja, raspoloživost advokata i svedoka, očekivano trajanje suđenja, uključujući tu i pitanja u vezi propisnog vršenja službe kao i identifikovanja svih nerešenih forenzičkih i ostalih pitanja za koja su potrebna mišljenja i dokazi veštaka. **Javni tužilac/sudski administrator** bili bi odgovorni za stupanje u kontakt sa policijskim oficijom za vezu, pre razmatranja pred-sudskog saslušanja, da bi se **potvrdilo** uručivanje poziva i raspoloživost svedoka. Od Predsednika Okružnih Sudova potrebno je zahtevati da obezbede da predsedavajući sudije redovno sprovedu reviziju istražnih saslušanja po podizanju optužnice.

D. Krivične Istrage

Potrebno je primenjivati standardne tehnike istrage organa za sprovođenje zakona kao što je ustanovljenje programa za angažovanje međunarodne i lokalne (KPS) tajne policije i zajedničkih međunarodnih i lokalnih istražnih timova.

Potrebno je inicirati otvaranje službe doušnika sa ustanovljenjem centralne mreže za sakupljanje informacija.

Treba inicirati razvoj tehnike praćenja i obezbeđenje sredstava za neophodnu opremu, uključujući ustanovljenje odgovarajućih ograničenja i nadzora da bi se obezbedilo da se ova tehnika koristi na zakonski način i u saglasnosti sa međunarodnim standardima na polju krivične pravde.

Takođe, potrebno je ustanoviti vruće linije za zločine, što bi bilo praćeno kampanjom za širenje javne svesti i uključenje zajednice u akcije protiv zločina.

IV. SISTEMI PODRŠKE: Savetodavni Pododbori za Sisteme Podrške u Pravosuđu i Izgradnja Kapaciteta

Savetodavni pododbori pri SGKP bili bi zaduženi da rešavaju posebna pitanja u oblasti politike krivične pravde, na koja je potrebno dati koordinisani i multidisciplinarni odgovor. U ovom okviru operativne i administrativne jedinice AOP i Policije UNMIK-a treba da rade sa ostalim ključnim organima UNMIK-a na polju kreiranja politike, zakonodavnih promena, administrativnih direktiva, memoranduma o razumevanju, uputstvima, internoj politici i postupcima, protokolima i na obezbeđenju efikasne realizacije ovih inicijativa.

Savetodavni pododbori trebalo bi da dostavljaju SGKP opsežne i detaljne radne planove u kojima su izloženi kratkoročni, srednjoročni i dugoročni ciljevi i rezultati na više nivoa, i da izveštavaju o napredovanju posla. Ukoliko bi došlo do eventualnog preklapanja u radu između pododbora, tu bi intervenisala SGKP.

Ovi pododbori bili bi dužni da zakazuju redovne sastanke sa relevantnim lokalnim faktorima da bi se obezbedilo lokalno učešće u razvoju inicijativa.

Pododbor za Krivičnu Proceduru i Podršku Sudstvu

Učesnici: AOP, policija UNMIK-a, Vladavina Prava OEBS-a, i OPS.

Svrha: Ispitivanje privremenih zakonodavnih izmena u Zakonu o Krivičnom Postupku (tokom perioda reforme od strane PSV), sudskih dopisa, sistematskih potreba za podršku sudovima kao što su delotvorni postupci uručivanja poziva i bezbednost sudova, sa ciljem da se poveća efikasnost, efektivnost i pravičnost postupaka.

Prioriteti:

Pravo na Osporenje Pritvora

Da se ispune osnovni međunarodni standardi o ljudskim pravima, i obezbedi proglašenje uredbe o *habeas corpus*.

Obezbeđenje Ekspeditivnog Suđenja

Da se ubrzaju postupci u kojima su svedoci i žrtve u opasnosti od zastrašivanja i/ili uznemiravanja, da se dozvoli javnom tužiocu da u teškim krivičnim slučajevima direktno pokrene optužnicu na bazi istrage organa za sprovođenje zakona, kako to dozvoljava ZKP SRJ u slučajevima koji su u nadležnosti opštinskih sudova.

Potrebno je dostaviti sudski dopis koji tumači čl. 279 (2) ZKP SRJ, u kome se od suda traži da zakaže suđenje u roku od dva meseca od pokretanja optužnice. Od ovog zahteva mogao bi odustati samo okrivljeni, ako mu je potrebno više vremena da pripremi svoju odbranu.

Zabrinutost u Vezi Dokaza

U pružanju pomoći na polju propisnog i delotvornog vođenja predmeta i ograničenju zloupotreba diskrecionog prava sudije, treba razmotriti izradu odgovarajućih smernica za dokaze kojima bi se dopunila pravila o dokazima u ZKP SRJ.

Tačne Istrage i Zapisnici sa Suđenja

Dok se ne poboljša sastavljanje izvoda iz svedočenja, potrebno je voditi doslovne zapisnike sa suđenja u svim krivičnim suđenjima i istražnim postupcima.

Smernice za Izricanje Kazni

Izvršiti procenu pristupa o izricanju kazni i potrebu za smernicama da se unese objektivnost i doslednost u izricanju kazni, uključujući izradu Zakona o Krivičnim Sankcijama u kome će biti obuhvaćene detaljne mere i otežavajući i olakšavajući faktori.

Pododbor za Pravnu Obuku i Stručno Usavršavanje

Učesnici: KPŠ, Instruktori Policije UNMIK-a, Kosovski Institut za Pravosuđe, AOP i OEBS.

Svrha: Koordinirati inicijative za obuku i gradjenje kapaciteta, obezbediti doslednost u obuci za policiju i sudove i odgovarati na inicijative za obuku u oblastima u kojima je identifikovana potreba za to i za zakonodavne reforme.

Prioriteti:

Obuka kao Preduslov

Sve sudije i tužioci, pre nego što prihvate svoje zvanične funkcije, trebalo bi da se obavežu da, pored svog stručnog ispita, pohađaju i dodatni kurs obuke. Za međunarodne sudije i tužioce takođe bi trebalo, pre stupanja na dužnost, da bude obavezna obuka o domaćem važećem zakonu i dalje pravno obrazovanje u oblasti, između ostalih stvari, EKLJP.

Dodatno Pravno Obrazovanje

Takvo obrazovanje treba da bude obavezno za sve sudije, javne tužioce i, u slučaju branioca, po zahtevu advokatske komore. Fokus dodatnog pravnog obrazovanja trebalo bi da bude: izrada pravnih nacrti, pravno obrazloženje i upotreba dokaza radi potkrepljenja odluke; ispitivanje svedoka kao mera za iznošenje dokaza; postupanje sa osetljivim žrtvama i svedocima, naročito žrtvama seksualnog ili porodičnog nasilja u sudnici. Programe dodatnog pravnog obrazovanja treba da vode stručnjaci uz korišćenje praktičnih nastavnih tehnika, kao što su imitirana suđenja i video trake.

Stručno Usavršavanje

Stvaranje mogućnosti za stručno usavršavanje može da obuhvati praktičnu obuku u inostranstvu za odabrane sudske stručnjake (uključujući i posmatranje istražnih i sudskih postupaka) i sudske mentore za lokalne sudije i javne tužioce, gde biiskusni stručnjaci mogli da obezbede stručno vođstvo u vezi praktičnih pitanja koja se dešavaju u sudnici.

Porotnici

Kosovski Institut za Pravosuđe trebalo bi da organizuje osnovne kurseve obuke za porotnike.

Kursevi obuke u posebnim oblastima

Postoji naročita potreba za koordinisanom obukom u posebnim oblastima, kao što je korišćenje forenzičke nauke na sudu, seksualno nasilje, maloletnici u sukobu sa zakonom, porodično nasilje i zloupotreba dece. U ovim oblastima inicijative za obuku treba da se koordinisano i integrisano sprovode sa Zavodom za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu.

Pododbor za Forenzička i Istražna Sredstva

Učesnici: Forenzički stručnjaci AOP, radnici u laboratoriji policije UNMIK-a, policija UNMIK-a, predstavnici forenzičkog instituta, KPS, Zavod za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu i OEBS.

Svrha: Obezbediti koordinisani i sveobuhvatni razvoj forenzičkih usluga, uključujući i specijalne oblasti forenzičke struke, i efektivno sakupljanje i korišćenje forenzičkih dokaza od strane policije, sudova i zdravstvenih ustanova.

Prioriteti:

Jedinica za mesta zločina za teške zločine

Treba ustanoviti "Jedinicu za teške zločine", uključujući i lokalnog forenzičkog patologa i oficira KPS, za hitno i 24-satno odazivanje u slučajevima teških zločina na celom Kosovu.

Forenzička oprema

Sve stanice UNMIK policije treba redovno da dobijaju dovoljno osnovne opreme za sakupljanje dokaza, npr. za uzimanje otisaka, telesnih tečnosti, analizu lekova, itd.

Specijalni Forenzički dokazi

Na Forenzičkom Institutu potrebno je otvoriti odeljenje za seksualno nasilje i izraditi protokole za sakupljanje i čuvanje dokaza u slučajevima seksualnog nasilja i zloupotrebe dece. Neophodno je da se za bolnice i klinike obezbedi savremena oprema za sakupljanje dokaza silovanja i napada radi sastavljanja takvih protokola, uključujući i obuku specijalista za upotrebu takve opreme i odgovarajuće lečenje žrtava seksualnog nasilja i zloupotrebe dece.

Pododbor za Zaštitu Žrtava i Svedoka i Službe za Podršku

Učesnici: Policija UNMIK-a, AOP, Odesek za Ljudska Prava pri SPGS, Zavod za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu i OEBS.

Svrha: Adresiranje zakonodavnih izmena koje su već u fazi razmatranja; obezbediti da se razni nivoi zaštite žrtava i svedoka i dodatnih potreba efektivno realizuju i opskrbe uključujući tu i potrebnu opremu, obezbediti odgovarajući sigurni smeštaj za svedoke i žrtve i ustanoviti službe za podršku žrtvama, gde bi bile uključene psihološke, socijalne usluge i pružanje pravne pomoći.

Pododbor za Malolentike u Sukobu sa Zakonom i Krivično Gonjenje zbog Zloupotreba i Zapostavljanja Dece.

Učesnici: UNICEF, Odesek za Ljudska Prava pri SPGS, Odeljenje za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu, Odeljenje za Omladinu/Obrastovanje, UNICEF/UNIFEM, KPŠ i OEBS.

Svrha: Davati savete i raditi na razvoju zakonodavstva, među-agencijskoj koordinaciji i programima za efektivno sprečavanje maloletničkog kriminala, realizaciji alternativnih rešenja za pritvor maloletnika, i formulisati politiku i postupke za odgovor pravosudnih organa na krivičnu zloupotrebu i zapostavljanje dece.

Pododbor za Seksualne Prekršaje i Nasilje u Porodici

Učesnici: AOP, Policija UNMIK-a, Odeljenje za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu, Odeljenje za Omladinu/Obrastovanje, UNICEF/UNIFEM, KPŠ i OEBS.

Svrha: Davati savete i koordinisano raditi u krivičnom pravosuđu i socijalnoj službi sa ciljem davanja pravog odgovora na nasilje prema ženama, uključujući tu i nasilje u porodici i seksualne prekršaje, i formulisati multidisciplinarni pristup radi suzbijanja porasta seksualnog kriminala kod maloletnika i mlađih punoletnika.

Pododbor za Duševno Obolela Lica i Zatvorenike sa Posebnim Potrebama

Učesnici: Zatvorska Uprava UN, Odeljenje za Zdravstvenu i Socijalnu Zaštitu, SZO, KPŠ i OEBS.

Svrha: Davati savete o zakonodavstvu i mehanizmima za efektivno adresiranje problema sa duševno obolelim licima i zatvorenicima sa posebnim potrebama, uključujući i izgradnju institucija radi obezbeđenja odgovarajućeg lečenja duševno bolesnih lica-zatvorenika sa posebnim potrebama i efikasno ambulantno lečenje i programe za rehabilitaciju lica koja su prinuđena da se podvrgnu takvom lečenju, kao i povećanje mogućnosti za davanje odgovarajućih stručnih mišljenja u vezi duševnog zdravlja.

Pododbor za Pravila u Oblasti Organizovanog Kriminala

Učesnici: Politički Savetnik SPGS, Policija UNMIK-a, predstavnici Stuba IV, KPŠ, Odsek OEBS-a za Vladavinu Prava.

Svrha: Razmotriti potrebu da se kreira višestrana politika u vezi gonjenja organizovanog kriminala, mera protivu korupcije, zakonodavstva i sistema poreske kontrole, strogih propisa o poslovnim i finansijskim transakcijama i zakona u vezi pretresa i zaplene u smislu zatvaranja preduzeća i konfiskacije imovine.

Pododbor za Manjine u Pravosudnom Sistemu

Učesnici: OEBS, AOP, Policija UNMIK-a, UNHCR, Odsek za Ljudska Prava pri SPGS.

Svrha: Između ostalog, davati savete o planu za obnovljene napore da se angažuju sudije i javni tužioci iz manjinskih zajednica, raditi na pitanjima manjinskog sudskog osoblja, kao što su bezbednost i diskriminacija, i obezbediti da mehanizmi krivičnog pravosuđa budu pristupačni i manjinskim zajednicama.

V. ODGOVORNOST: Kosovski Savet za Sudstvo i Tužilaštvo

Preporučuje se da se brzo izradi nacrt Etičkog Kodeksa za sudije i javne tužioce i da međunarodne sudije i tužioci budu podložni istom Etičkom kodeksu, odredbama o disciplini i razrešenju koje se odnose na domaće sudije i tužioce.